

Odluka:

PŽ-60/2025-2

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ-60/2025-2

ECLI broj: ECLI:HR:VTS:2025:277

Datum odluke: 28.01.2025

Vrsta odluke: Rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske

Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-60/2025-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Raoula Dubravca, predsjednika vijeća, Ivane Mlinarić, suca izvjestitelja i Lenke Ćorić, člana vijeća, u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom DOMUS d.o.o. u stečaju, OIB: 63774114335, Botinec, Brezovička cesta 27, odlučujući o žalbi stečajnog vjerovnika SP, odvjetnice u [adresa], protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/2021-168 od 13. prosinca 2024., u sjednici vijeća održanoj 28. siječnja 2025.

riješio je

Uvažava se žalba stečajnog vjerovnika UP, odvjetnice u [adresa], ukida rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/2021-168 od 13. prosinca 2024. u točki II. izreke, te se predmet u tom dijelu vraća prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

1. Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/2021-168 od 13. prosinca 2024.

- u točki I. izreke, koja nije predmet ovog žalbenog postupka, odbačena je kao prijevremena prijava tražbine stečajnog vjerovnika 14. IP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa], u iznosu od 15.939,04 EUR;

- u pobijanoj točki II. dopunjeno je rješenje toga suda o utvrđenim tražbinama od 2. svibnja 2023. i od 19. lipnja 2024. u dijelu točke II. izreke tako da je kao tražbina drugog višeg isplatnog reda utvrđena tražbina:

- 14. IP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa], u iznosu od 78.657,31 EUR,

- 16. IP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa], pravnog sljednika pok. ČP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa], u dodatnom iznosu od 45.496,01 EUR (tako da ukupna utvrđena tražbina iznosi 259.352,16 EUR).

2. Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi:

- da je rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-3020/2024 od 17. rujna 2024. uvažena ranija žalba stečajnog vjerovnika IP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa], te je ukinuto rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/2021-1599 od 19. lipnja 2024. u točki I. izreke i predmet vraćen je prvostupanjskom sudu na ponovan postupak. Iz obrazloženja ukidnog rješenja drugostupanjskog suda proizlazi da je u ponovljenom postupku potrebno ponovno ocijeniti je li dužnik bio u krizi 2011., 2012. i 2015. i u tom dijelu ocijeniti navode iz podneska od 20. rujna 2022., kojim je stečajna vjerovnica Odvjetnica SP osporila tražbine prijavljene pod brojem 14. i 16., navodeći da se radi o tražbinama nižeg isplatnog reda;

- da je tijekom ovog stečajnog postupka preminuo stečajni vjerovnik ČP i da je pravomoćnim rješenjem o nasljeđivanju Općinskog suda u Virovitici poslovni broj O-348/2023-21 od 2. studenog 2023. utvrđeno da je zakonski nasljednik pok. ČP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa], sin ostavitelja - IP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa] (str. 890. - 895. spisa). Slijedom navedenog, prvostupanjski sud utvrđuje da je zakonski zastupnik preminulog stečajnog vjerovnika IP sveopći pravni sljednik i u odnosu na prijavljenu tražbinu pok. ČP;

- da je postupajući po ukidnom rješenju drugostupanjskog suda, prvostupanjski sud utvrdio da su predmetne tražbine prijavljene kao tražbine II. višeg isplatnog reda i u tablici navedene pod točkom 14. IP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa], (prijavljena u iznosu od 94.596,35 EUR) i pod točkom 16. ČP, OIB: [osobni identifikacijski broj], [adresa] (prijavljena u iznosu od 259.352,16 EUR), dok je kao pravna osnova prijavljenih tražbina pod rednim brojem 14. i 16. navedeno rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu kojim je odobreno sklapanje predstečajne nagodbe poslovni broj St-3541/2016 od 18. svibnja 2016.;

- da je stečajni vjerovnik Odvjetnica SP podneskom od 20. rujna 2022. osporio tražbine prijavljene pod brojem 14. i 16., navodeći da se radi o tražbinama nižih isplatnih redova, jer su u postupku predstečajne nagodbe prijavljene na temelju Ugovora o pozajmicama i da se kao takve smatraju zajmom kojim se nadomješta kapital, pa je prvostupanjski sud u okviru iznesenih prigovora ocijenio kojem isplatnom redu pripadaju prijavljene tražbine;

- da prema stajalištu prvostupanjskoga suda, svrstavanje tražbina u isplatne redove predstavlja primjenu materijalnog prava na koju sud pazi po službenoj dužnosti, pa je, ispitujući prigovore stečajnog vjerovnika Odvjetnice UP, našao da su takvi prigovori djelomično osnovani. Premda su navedeni vjerovnici svoje tražbine prijavili na temelju rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu, kojim je odobreno sklapanje predstečajne nagodbe poslovni broj St-3541/2016 od 18. svibnja 2016. (ovršne isprave), radi se o pravnoj osnovi koja je nastala u postupku predstečajne nagodbe i koja je sklopljena prema pravilima Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi („Narodne novine“ broj: 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 i 78/15; dalje: ZFPPN). U tom postupku prijavljene tražbine vjerovnika se nisu svrstavale u isplatne redove, kao što se to čini u stečajnom postupku, već su se tražbine sukladno odredbi čl. 60. ZFPPN-a utvrđivale prema prijavama vjerovnika i ispravama dostavljenim od strane dužnika. Budući da je stečajni vjerovnik Odvjetnica SP prigovorio da su prijavljene tražbine stečajnih vjerovnika IP i pok. ČP tražbine zajma kojim se nadomješta kapital, jer iz prijava tražbina u postupku predstečajne nagodbe (koje su dostavljene u prilogu) proizlazi da su iste prijavljene na temelju Ugovora o pozajmicama, prvostupanjski je sud na temelju odredbe čl. 11. st. 3. SZ-a utvrđivao odlučne činjenice radi ocjene radi li se o tražbinama drugog višeg ili nižeg isplatnog reda, a sve kako bi se izbjegle zlouporabe prava u stečajnom postupku, odnosno da stečajni vjerovnici nižih isplatnih redova prikrivanjem pravno relevantnih činjenica ostvare namirenje svoje tražbine u suprotnosti s odredbom čl. 139. st. 1. SZ-a. Prema stajalištu prvostupanjskoga suda, na temelju sadržaja rješenja kojim se odobrava sklapanje predstečajne nagodbe nije moguće ocijeniti o kakvoj vrsti tražbine se radi, odnosno u koji isplatni red spada prijavljena tražbina pod rednim brojem 14. i 16., jer se sklapanjem predstečajne nagodbe utvrđuju načini i uvjeti isplate određene tražbine, dok se istovremeno ne poništava niti mijenja pravnu narav tražbine koja je obuhvaćena sklopljenom nagodbom. Sklopljena nagodba, odnosno rješenje kojim se odobrava sklapanje nagodbe, predstavlja samo ovršnu ispravu za već prije nastalu tražbinu. Zbog toga je prvostupanjski sud zaključkom od 12. travnja 2023. pozvao stečajne vjerovnike da se očituju o tome na što se odnose tražbine

prijavljene u ovom stečajnom postupku i obuhvaćene rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-3541/2016 od 18. svibnja 2016.;

- da iz dostavljenih očitovanja (str. 634. - 644. spisa) i isprava (str. 350. - 368. spisa) proizlazi da su tražbine u postupku predstečajne nagodbe prijavljene na temelju Ugovora o pozajmicama, na temelju kojih su vjerovnici IP i pok. ČP (osnivači) stavili na raspolaganje dužniku DOMUS d.o.o. određeni iznos novčanih sredstava, a radi njihova korištenje na neodređeno vrijeme, i s rokom povratka - kada društvo (korisnik) bude u mogućnosti.

- da iz spisa proizlazi da je pok. ČP u postupku predstečajne nagodbe prijavio tražbinu na temelju: - Ugovora o pozajmici od 30. prosinca 2011. u iznosu od 733.463,34 kn (glavnica) i u iznosu od 365.403,75 kn (zatezne kamate - obračun na str. 365. spisa), - Ugovora o pozajmici od 28. veljače 2015. u iznosu od 30.000,00 kn (glavnica) i u iznosu od 1.430,25 kn (zatezne kamate - obračun na str. 366. spisa), - Ugovora o pozajmici od 30. travnja 2015. u iznosu od 12.000,00 kn (glavnica) i u iznosu od 336,23 kn (zatezne kamate - obračun na str. 367. spisa);

- da je, s obzirom na to da je u postupku predstečajne nagodbe pok. ČP otpisan dio tražbine od 70% (što je utvrđeno kroz aplikaciju eSpisa uvidom u rješenje o potvrđivanju predstečajne nagodbe), preostao iznos od 259.352,16 EUR (1.954.088,82 kn), koji je i prijavljen u ovom stečajnom postupku;

- da iz spisa proizlazi da je vjerovnik IP u postupku predstečajne nagodbe prijavio tražbinu na temelju: - Ugovora o pozajmici od 31. prosinca 2011. iznos od 1.259.528,10 kn (glavnica), te iznos od 627.483,70 kn (zatezne kamate), - Ugovora o pozajmici od 7. studenog 2014. iznos od 130.000,00 kn (glavnica), te iznos od 10.013,86 kn (zatezne kamate), - Ugovora o pozajmici od 1. srpnja 2015. iznos od 312.009,32 kn (glavnica), - Ugovora o pozajmici od 22. srpnja 2015. tražbinu u iznosu od 88.299,79 kn (glavnica);

- da je, s obzirom na to da je u postupku predstečajne nagodbe IP otpisan dio tražbine od 70%, preostao iznos od 94.596,35 EUR (712.736,17 kn) koji je prijavljen u ovom stečajnom postupku;

- da je osnovanost prigovora da se radi o tražbini nižeg isplatnog reda prvostupanjski sud ocijenio polazeći od materijalnopravnih pravila sadržanih u odredbi čl. 139. SZ-a i odredbi čl. 408. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13 i 110/15; dalje: ZTD), a posljedično tome i procesnopravnih pravila sadržanih u odredbi čl. 257. st. 5. SZ-a;

- da je odredbom čl. 139. st. 1. SZ-a propisano da se nakon tražbina viših isplatnih redova, kao tražbine nižih isplatnih redova namiruju tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine (t. 5.). Kamate na tražbine stečajnih vjerovnika nižih isplatnih redova i troškovi koji za te vjerovnike nastanu njihovim sudjelovanjem u postupku istoga su reda kao i tražbine tih vjerovnika (st. 3.);

- da je čl. 408. st. 1. ZTD-a propisano da član koji društvu u vrijeme kad je ono u krizi umjesto da mu pribavi vlastiti kapital, kada bi mu ga inače uredni gospodarstvenici trebali pribaviti, dade zajam, može u stečajnom postupku ostvarivati zahtjev za povrat zajma samo kao stečajni vjerovnik nižeg isplatnog reda. Treća osoba koja društvu u vrijeme iz st. 1. ovoga članka dade zajam umjesto da mu članovi pod tamo navedenim uvjetima pribave vlastiti kapital i kojoj član društva dade neko osiguranje za povrat zajma ili joj to jamči može u stečajnom postupku ostvarivati zahtjev za povrat zajma samo za onaj iznos za koji se nije uspjela namiriti iz dobivenog osiguranja odnosno jamstva (st. 2.). Odredbe st. 1. i 2. toga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na druge pravne radnje članova društva i trećih osoba koje u gospodarskom smislu odgovaraju davanju zajma. Pravila o nadomještanju vlastitog kapitala društva ne vrijede za člana društva koji ne vodi njegove poslove a čiji se poslovni udio odnosi na desetinu ili manji dio temeljnog kapitala društva. Stekne li zajmodavac društva u krizi u to vrijeme poslovne udjele u tom društvu u cilju da se prevlada krizno stanje, to ima za posljedicu da se pravila o nadomještanju kapitala ne primjenjuju na njegove tražbine koje proizlaze iz ranije danih i novih zajmova do visine temeljnog kapitala uplaćenog u društvo u skladu sa Zakonom pri povećanju temeljnog kapitala na temelju kojeg je udio stečen (st. 3.);

- da odredba čl. 408. ZTD-a nalazi primjenu u slučajevima davanja zajma društvu koje ne raspolaže sredstvima

dostatnim za poslovanje, odnosno koji se daje društvu kako bi mu se omogućio nastavak poslovanja i on se smatra kapitalom uloženim u društvo, a ne zajmom kojeg bi društvo trebalo vratiti. Zajam kojim se nadomješta kapital predstavlja sredstva koja se stavljaju na raspolaganje društvu formalno putem zajma, može biti u novcu ili zamjenjivim stvarima, a može se raditi i o pretvaranju duga u zajam;

- da iz izvotka iz sudskog registra (str. 340. - 349. spisa) proizlazi da je u vrijeme nastanka prijavljene tražbine (u razdoblju od 2011. - 2015.) IP bio osnivač i član uprave ovdje stečajnog dužnika, dok je ČP u vrijeme nastanka tražbine (u razdoblju od 2003. - 2015.) bio osnivač dužnika, iz čega proizlazi da je ispunjena prva zakonska pretpostavka propisana odredbom čl. 408. st. 1. ZTD-a, da bi se tražbina smatrala zajmom kojim se nadomješta kapital (personalni kriterij);

- da je, postupajući po ukidnom rješenju drugostupanjskog suda, prvostupanjski sud u ponovljenom postupku utvrdio da su pozajmice pok. ČP iz 2011. te veljače i travnja 2015. godine u iznosu od 45.496,01 EUR te pozajmica IP iz 2011. i 2014. godine u ukupnom iznosu od 78.657,31 EUR tražbine drugog višeg isplatnog reda, jer sud ne raspolaže stručnim znanjem za utvrđenje činjenice je li društvo u godinama davanja pozajmica bilo u krizi. S obzirom na to da se u spisu ne nalaze druge isprave iz kojih bi se sa sigurnošću mogla utvrditi činjenica „krize“, prvostupanjski je sud ocijenio da su predmetne tražbine - tražbine drugog višeg isplatnog reda, slijedom čega je u odnosu na pozajmicu pok. ČP dopunio rješenje toga suda od 19. lipnja 2024. u dijelu točke II. izreke, tako da pored već utvrđene tražbine u iznosu od 213.856,15 EUR, utvrđenu tražbinu II. višeg isplatnog reda pok. ČP čini i tražbina u iznosu od 45.496,01 EUR, tako da ukupna tražbina tog vjerovnika pod rednim brojem 16. iznosi 259.352,16 EUR, dok utvrđena tražbina IP pod rednim brojem 14. iznosi 78.657,31 EUR. Naime, premda pozajmice iz 2015. godine jesu dane u istoj godini kad je pokrenut postupak predstečajne nagodbe, zbog vremenskog razmaka između dana podnošenja prijedloga za pokretanje postupka predstečajne nagodbe (17. srpnja 2015.) i dana sklapanja ugovora (veljača/travanj 2015.) prvostupanjski sud nije mogao utvrditi je li društvo (dužnik) bio u krizi i u vrijeme davanja pozajmica. Kako na ispitnom ročištu stečajni vjerovnici nisu osporavali prijavljene tražbine koje je stečajna upraviteljica priznala (osim u dijelu o kojem isplatnom redu se radi), one se temeljem odredbe čl. 263. SZ-a tražbine smatraju utvrđenima, pa je odlučeno kao u točki II. izreke. Pri tome nije odlučno što je u ugovorima o pozajmicama navedeno da će društvo vratiti pozajmice - kada bude u mogućnosti, budući da iz takve ugovorne odredbe nije razvidno da bi pozajmice bile dane u vrijeme kad je društvo bilo u krizi i nije raspolagalo dostatnim sredstvima za redovno poslovanje.

3. Protiv tog rješenja žalbu je pravovremeno podnio vjerovnik - odvjetnica SP, pobijajući ga izričito samo u točki II. izreke, zbog apsolutno bitne povrede postupovnih odredaba iz čl. 354. st. 2. ZPP-a, odnosno čl. 381. ZPP-a u vezi s odredbom čl. 10. SZ-a, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava (Stečajnog zakona u vezi s odredbama Zakona o trgovačkim društvima). U bitnom žalitelj ukazuje na proturječnosti, nejasnoće i nerazumljivost, drži da je prvostupanjski sud svojstvo tražbine IP cijenio isključivo na temelju sugestije drugostupanjskog suda, koji je u odluci poslovni broj PŽ-3020/2024 od 17. rujna 2024. naveo da prvostupanjski sud ne raspolaže stručnim znanjem za utvrđenje činjenice je li društvo u godinama davanja pozajmica bilo u krizi, pa je prvostupanjski sud, „bogatiji“ za to saznanje, donio pobijanu odluku kojoj se utvrđuje tražbina IP kao tražbina višeg isplatnog reda jer nema stručnog znanja da utvrdi bilo što drugo (ukazuje na točku 15. obrazloženja pobijanog rješenja). Navodi da drugostupanjski sud („koji očito raspolaže stručnim znanjem“) nije usvojio raniju žalbu IP i preinačio pobijano rješenje, već je predmet vratio prvostupanjskom sudu koji više očito uopće ne razmatra je li društvo bilo u krizi, jer je dobilo jasnu uputu drugostupanjskog suda da nema stručnog znanja, a posljedica tog (sa)znanja se ogleda u pobijanom dijelu rješenja. Nije sporno da prvostupanjski sud pobijanim rješenjem nije odlučivao o osnovanosti prijavljene tražbine Stečajnog vjerovnika (jer za to nije ni ovlašten), ali nesumnjivo nije odlučivao odnosno cijenio karakteristike prijavljene tražbine, jer je (nepravilno) utvrdio da prijavljena tražbina Stečajnog Vjerovnika ne predstavlja zajam kojim se nadomješta kapital u smislu odredbe čl. 408. ZTD-a. Dakle, u konkretnom slučaju sve se svodi na teret dokaza, odnosno je li teret dokaza da društvo nije bilo u krizi na osnivaču (IP) ili na vjerovniku koji ukazuje na raspolaganja koja su protivna odredbi čl. 354. st. 2. t. 4. ZPP-a. Stečajni vjerovnik (osnivač) u praksi ne mora dokazivati da njegova tražbina nije tražbina koja se tretira kao zajam koji nadomješta kapital. Međutim, ako ima saznanja da bi stečajni upravitelj ili netko treći njegovu tražbinu kvalificirao kao zajam kojim se nadomješta kapital, stečajni vjerovnik je ovlašten prije ispitivanja tražbine, odnosno prije ispitnog ročišta, dokazivati da njegova tražbina ne predstavlja zajam kojim se nadomješta kapital (čl. 408. ZTD-a). Tvrdi da je teret dokaza o tome je li društvo bilo u krizi ili ne na osnivaču društva.

Osnivač u konkretnom slučaju kaže da je društvo ishodilo kredit kod ZABA i jedan kod RBA, pa da iz toga očito proizlazi da društvo nije bilo u krizi u 2011., 2012. i 2015. godini. U odnosu na kredit koji je ishođen kod RBA, iz njega nesporno proizlazi da je odobren za obrtna sredstva, što prema tvrdnjama žalitelja opet upućuje na zaključak da društvo nije imalo vlastitih sredstava za podmirenje obveza, pa je pored pozajmica vlasnika (osnivača), društvo ishodilo i kredit kod poslovne banke i to za obrtna sredstva. Kredit kod ZABA-e, koji je djelomično također odobren za obrtna sredstva, nije uredno podmirlan, pa je ZABA ustupila potraživanje društvu Pevex d.o.o.

4. Žalba je osnovana.

5. Pobijano rješenje ovaj sud je ispitao na temelju odredbe čl. 365. st. 2. u vezi s čl. 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23; dalje: ZPP) i čl. 10. SZ-a, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

6. Prvostupanjski sud je za sada pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje, što je rezultiralo pogrešnom primjenom materijalnog prava, a počinjena je i bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, na koju žalitelj sadržajno ukazuje, jer odluka ne sadrži jasne i valjane razloge o odlučnim činjenicama.

7. Za žalitelja je sporno pravno pitanje - na kome je teret dokaza odlučne činjenice je li društvo bilo u krizi u vrijeme nastanka tražbina navedenih u pobijanom dijelu rješenja.

8. Prema ocjeni ovog suda, imajući u vidu specifične okolnosti konkretnog slučaja, teret dokaza da društvo nije bilo u krizi u razdoblju koje je relevantno za donošenje pobijanog dijela rješenja, bio je na vjerovniku osnivaču (IP), koji je tvrdio da društvo nije bilo u krizi i u razdoblju koje je prethodilo iniciranju predstečajnog postupka (teret dokaza je načelno na onome koji nešto tvrdi, a ne na onome koji nešto osporava, a IP u konkretnom slučaju tvrdi da je odobravanje kredita banaka društvu u predmetnom razdoblju dokaz da u tim trenucima još nije bilo krize).

9. Žalbena tvrdnja prema kojoj zbog specifičnosti konkretnog postupka navedenome vjerovniku (osnivaču) treba dati mogućnost da se izjasni o tvrdnji da je društvo bilo u krizi, s kojom se ovaj drugostupanjski sud slaže, ujedno ukazuje i na nužnost da se vjerovniku (osnivaču) omogući da u parničnom postupku, koje omogućuje kontradiktorno raspravljanje, eventualno predloži izvođenje adekvatnog dokaza financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem, na temelju kojega bi sud, koji sam ne raspolaže stručnim znanjem, mogao utvrditi odlučne činjenice.

10. U konkretnom slučaju IP je iznio argument da činjenica dobivanja kredita od banaka u predmetnom razdoblju ukazuje na to da društvo nije bilo u krizi, dok ovdje žalitelj tvrdi da činjenica (nespornog) sklapanja tih ugovora o kreditu upravo ukazuje na krizu.

11. U ranije ukinutom rješenju poslovni broj St-2188/2021-1599 od 19. lipnja 2024. prvostupanjski je sud bio prihvatio upravo takvu argumentaciju, koju žalitelj sada ponavlja, te se sam bio upustio u ocjenjivanje financijsko-knjigovodstvenih aspekata navedenih ugovora o kreditu, pa je posljedično ocijenio da se kriza protezala i na dio ranijeg razdoblja i odbacio prijavu tražbine jer ne bi spadala u drugi viši isplati red, a to je rezultiralo ukidnom odlukom drugostupanjskog suda, jer sud, općenito, u formalnopravnom smislu ne raspolaže stručnim znanjem s područja za koje bi bilo potrebno angažirati vještake odgovarajuće struke.

12. S obzirom na žalbene navode koji se tiču sučeva raspolaganja stručnim znanjem, napominje se žalitelju da neraspolažanje stručnim znanjem, u formalnopravnom smislu, znači da osoba koja se pojavljuje u ulozi suca (bio on prvostupanjski ili drugostupanjski), čak i ako faktično eventualno raspolaže stručnim znanjima o određenom području, ne može i ne smije u sudskom postupku tim svojim stručnim znanjem nadomjestiti sudjelovanje vještaka, odnosno preuzeti na sebe njegovu ulogu kada je to potrebno za razjašnjenje neke odlučne činjenice za neko područje.

13. Prvostupanjski sud je djelomično postupio u skladu s uputom drugostupanjskog suda i ocjenu o postojanju odlučne činjenice slijedom toga ograničio samo na okvire u kojima se formalnopravno može kretati u ulozi suca, međutim,

odluku je, uslijed toga što nikakvo vještačenje nije provedeno (ono se ne bi ni moglo provesti u okviru stečajnog postupka), donio polazeći samo od onih dokaza kojima raspolaže, a da nije stečajnom vjerovniku omogućio da pokrene parnični postupak u kojemu bi imao priliku predložiti adekvatno vještačenje i tako eventualno dokazati svoje tvrdnje koje se tiču pitanja krize, a posljedično i pitanja u koji isplatni red spadaju prijavljene i od strane stečajnog upravitelja priznate tražbine, koje je druga stečajna vjerovnica osporila, tvrdeći da bi one spadale u niži isplatni red. Naime, prema odredbi čl. 266. st. 2. SZ-a, ako je koji od stečajnih vjerovnika osporio tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj, sud će stečajnoga vjerovnika uputiti na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine. Osporavatelj u takvoj parnici nastupa u ime i za račun stečajnoga dužnika.

14. Žalbeni navodi su stoga osnovani i od utjecaja su na zakonitost i pravilnost pobijanog rješenja.

15. Stoga je na temelju odredbe čl. 380. t. 3. ZPP-a, u vezi s čl. 10. SZ-a, valjalo uvažiti žalbu i odlučiti kao u izreci.

16. U ponovnom postupku prvostupanjski će sud, vodeći računa o primjedbama iz obrazloženja ove odluke, kao i o žalbenim navodima, uputiti stečajnog vjerovnika IP (osnivača) na pokretanje parnice radi utvrđivanja osporene tražbine, kako bi u tom parničnom postupku eventualno dobio priliku predložiti provođenje financijsko-knjigovodstvenog vještačenja u svrhu dokazivanja osnove, visine i isplatnog reda tražbina koje su predmet ovdje pobijanog dijela rješenja

Zagreb, 28. siječnja 2025.

Predsjednik vijeća

Raoul Dubravec